

Slovenska politična geografija in podeželje na razpotju**Mednarodni znanstveni posvet v počastitev 80. letnice dr. Vladimirja Klemenčiča**

Ljubljana, 5.–6. oktober 2006

Ni slučaj, da se je Oddelek za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani odločil v zgornjim naslovom delovno obeležiti visok jubilej svojega uglednega profesorja, saj sta obe tematiki rdeča nit njegovega dolgoletnega, vsebinsko zelo širokega in bogatega znanstvenega zanimanja. Slovensko »družbeno geografijo« je, marsikdaj tudi nerazumljen, umestil v mednarodno okolje, doma pa v praktično reševanje prostorske problematike v najširšem pomenu. To potrjujeta tudi udeležba uglednih domačih in tujih referentov ter sama vsebina znanstvenega srečanja. Referati znanstvenega posveta so izšli v 25. številki publikacije Dela, reviji Oddelka za geografijo Filozofske fakultete z vsebinskim naslovom »Slovenska politična geografija in podeželje na razpotju«.

Program je zajel dva vsebinsko različna dela. Okrogla miza prvega dne srečanja je imela naslov Geografija in evropska povezovanja. Svoje poglede na različne vidike in posledice evropskega povezovanja s posebnim ozirom na Slovenijo so kot uvod v živahno razpravo podali M. Ravbar, I. Piry, D. Plut, V. Klemenčič, J. Senegačnik in J. Kunaver. Izpostavljena je bila širša problematika geopolitičnega položaja Slovenije, regionalnega razvoja, gospodarskega povezovanja in njegovih posledic, vpliva programov predpristopne pomoči Evropske unije na razvoj Slovenije in še posebej njenih obmejnih območij, okolje varstvena problematika. Izredno pomembno pa je tudi evropsko povezovanje na področju geografskega izobraževanja, saj se pojavljajo znotraj enotnega gospodarskega prostora velike razlike, ki se zrcalijo v konceptualni in vsebinski raznolikosti učbenikov. Poznavanje in odnos do drugih in drugačnih je ena temeljnih sestavin integracijskega procesa. S spretnim povezovanjem je vsebine dopolnil R. Genorio, nedvomno eden naših najboljših poznavalcev evropske integracijske problematike. Vsekakor pa je v tem procesu, še zlasti za Slovenijo, izredno pomembno kompleksno poznavanje in razumevanje njenih prostorskih problemov in procesov, k čemur lahko geografija z dosedanjimi izkušnjami, znanjem in raziskovalnimi metodami veliko prispeva.

Drugi dan znanstvenega srečanja, ki so se ga udeležili tudi kolegi iz Nemčije, Poljske in Avstrije, so bila izpostavljena nekatera specifična socialnogeografska vprašanja prostorskega razvoja. Velik prijatelj slovenske geografije in še posebej slavljenca, ki je v skoraj štiridesetih letih priskrbel slovenskim geografom kar okrog polovice vseh številnih nemških štipendij, K. Ruppert, je s konkretnimi primeri opozoril na vprašanje součinkovanja med okoljem in družbo kot enega najbolj aktualnih, pa največkrat vsaj premalo upoštevanih, če že ne kar spregledanih vplivov na rabo prostora. M. Bufon je prikazal probleme in pristope k preučevanju manjšin in obmejnih območij v prostoru zgornjega Jadrana. Zanimanje socialne geografije za vedno nova aktualna področja človekovega življenja je s študijo problematike o sobivanju in integracije turškega prebivalstva v Augsburgu predstavil znani socialno geografski teoretik F. Schaffer. V Sloveniji je tako prvi predstavil koncepte, projekte in perspektive tako imenovane mirovne geografije. Novo geopolitično stanje pa je v Evropi tudi obnovilo zanimanje za nekatere klasične geografske probleme, kot sta to v svojem referatu o oblikah podeželskih naselij na Poljskem in njihovi zgodovinski preobrazbi poročala M. Koter in M. Kulesza.

Tudi naslednja dva referenta sta se podala na nova področja socialnogeografskega zanimanja. P. Jordan je s konkretnimi primeri razpravljal o konceptu geografije jezika, v obdobju hitre globalizacije nedvomno nemu od aktualnih področij ožje kulturne geografije. V ekonomsko geografsko problematiko pa je posegel K. Kellner, ki je opredelil aplikativno socialno in ekonomsko geografijo za potrebe podjetniškega svetovanja. Referate je zaokrožil T. Cunder s predstavitev nove strategije razvoja slovenskega podeželja. Rezultate modelne študije s tega področja so na terenu predstavili slušatelji geografije ob primerjalni študiji Podgorja pri Kamniku, ki je bilo jubilarntov dolgoletni raziskovalni poligon.

Oddelek za geografijo je ob tej priložnosti pripravil razstavo z naslovom »Pokrajina skozi oči pronicljivega uma«. Obseg in globina več kot štiridesetletnega znanstvenega dela dr. Klemenčiča sta izredno posrečeno in pronicljivo prikazana z njegovimi citati. Tako po vsebinski kot po tehnični plati jo lahko uvrstimo na sam vrh vedno pogostejših geografskih razstav.

Mirko Pak